

فَلَا تَتَّبِعُوا الْهَوَىٰ أَنْ تَعْدِلُوا

دادنامه آرای هیات عمومی

کلاس پرونده:

1304.96

شکای:

1- رئیس دیوان عدالت اداری 2- آقای بهمن زبردست

موضوع:

ابطال بند 2 مصوبه شماره 30562 ت-49128 ه-1392.2.15 هیأت وزیران

تاریخ رای:

سه شنبه 27 فروردین 1398

شماره دادنامه:

86

بسم الله الرحمن الرحيم

شماره دادنامه: 86

تاریخ دادنامه: 1398.1.27

شماره پرونده: 1304.96

مرجع رسیدگی: هیأت عمومی دیوان عدالت اداری

شکایان: 1- رئیس دیوان عدالت اداری 2- آقای بهمن زبردست

موضوع شکایت و خواسته: ابطال مصوبه 30562 ت-49128 ه-1392.2.15 هیأت وزیران موضوع تعرفه بیمه تأمین اجتماعی و نیز میزان مالیات پروژه های مسکن مهر

گردش کار: 1- آقای بهمن زبردست به موجب دادخواستی ابطال مصوبه 30562 ت-49128 ه-1392.2.15 هیأت وزیران موضوع تعرفه بیمه تأمین اجتماعی و نیز میزان مالیات پروژه های مسکن مهر را خواستار شده و در جهت تبیین خواسته اعلام کرده است که:

« ضمن تقدیم تصویب نامه شماره 30562 ت-49128 ه-1392.2.15 هیأت وزیران که به استناد اصل 138 قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران صادر گردیده، به استحضار می رساند که وفق اصل مذکور « هیأت وزیران حق دارد برای انجام وظایف اداری و تأمین اجرای قوانین و تنظیم سازمانهای اداری به وضع تصویب نامه و آیین نامه بپردازد. هر یک از وزیران نیز در حدود وظایف خویش و مسؤلیات هیأت وزیران حق وضع آیین نامه و صدور بخشنامه را دارد ولی مفاد این مقررات نباید با متن و روح قوانین مخالف باشد.» در حالی که در بند 1 این تصویب نامه برخلاف ماده 41 قانون تأمین اجتماعی، مبلغ مقطوع 52000 ریال را به عنوان حق بیمه تأمین اجتماعی پروژه های مسکن مهر تعیین نموده و در بند 2 نیز چنان که در نامه شماره 200.15604-1393.8.10 رئیس کل وقت سازمان امور مالیاتی نیز به درستی ذکر شده برخلاف ماده 12 قانون مالیات بر ارزش افزوده که موارد معاف را حصر کرده و بدون اختیار قانونی برای افزودن بر این موارد معاف مقرر کرده که با تعیین «حداکثر سه میلیون ریال مالیات برای هر واحد به گونه ای که

3- در خصوص ایراد دیگر شاکي به مفاد بند (2) مصوبه موضوع تعیین مالیات واحدهای احداثی مسکن مهر، با توجه به اینکه برابر ماده 147 قانون مالیاتهای مستقیم (مصوب 1368، با اصلاحات بعدی)، امکان محاسبه هزینه های قابل قبول برای تشخیص درآمد مشمول مالیات به موجب مصوبات هیأت دولت وجود دارد، لذا در موضوع مفروجه نیز هیأت وزیران با در نظر گرفتن مخارج انجام شده در پروژه های مسکن مهر و پذیرش بخش قابل توجهی از آن به عنوان هزینه های قابل قبول مالیاتی، میزان مالیات موضوع را به صورت مقطوع و به شرح مقرر در مصوبه تعیین نموده است. متن ماده 147 قانون یاد شده، بدین شرح است: «ماده 147- هزینه های قابل قبول برای تشخیص درآمد مشمول مالیات به شرحی که ضمن مقررات این قانون مقرر می گردد عبارت است از هزینه هایی که در حدود متعارف منکي به مدارک بوده و منحصرأ مربوط به تحصیل درآمد مؤسسه در دوره مالی مربوط با رعایت حد نصابهای مقرر باشد. در مواردی که هزینه ای در این قانون پیش بینی نشده یا بیش از نصابهای مقرر در این قانون بوده ولی پرداخت آن به موجب قانون و یا مصوبه هیأت وزیران صورت گرفته باشد قابل قبول خواهد بود».

4- در اجرای ماده 84 قانون تشکیلات و آیین دادرسی دیوان عدالت اداری مصوب سال 1392 پرونده به هیأت تخصصی اراضی، محیط زیست و صنایع دیوان عدالت اداری ارجاع می شود و هیأت مذکور به موجب دادنامه شماره 1397.4.3-96 خواسته شاکي را مفایر قانون و خارج از حدود اختیارات قانونی ندانسته و رای به رد شکایت شاکي صادر می کند که متن آن به قرار زیر است:

«رای هیأت تخصصی اراضی، محیط زیست و صنایع:

نظر به اینکه تعرفه بیمه بر مبنای تبصره ماده 2 قانون حمایت از کارگران ساختمانی مصوب 1388 و قبل از وضع ماده 5 قانون مذکور مصوب 1393 وضع گردیده و از شمول ماده 41 قانون تأمین اجتماعی خارج است و مفایرهای موضوع قانون مالیات بر ارزش افزوده اعمال آن از ناحیه دولت جایز بوده و در خصوص مورد دولت مطالبه مالیات بر ارزش افزوده ننموده تا مفایر بند 8 ماده 12 قانون مالیات بر ارزش افزوده باشد. لذا هیأت با % اکثریت با اجازه حاصله از بند (ب) ماده 84 قانون تشکیلات و آیین دادرسی دیوان عدالت اداری، رای به رد شکایت صادر و اعلام می گردد. رای صادره ظرف بیست روز از تاریخ صدور از ناحیه ده نفر از قضات و رئیس دیوان قابل اعتراض در هیأت عمومی است».

5- معاون نظارت و بازرسی دیوان عدالت اداری به موجب گزارش مورخ 1397.7.21 به شرح زیر، رای هیأت تخصصی را واجد ایراد قانونی اعلام می کند:

«با توجه به اینکه ملاک تعیین حق بیمه تأمین اجتماعی در قانون مشخص شده است. ماده 28 قانون تأمین اجتماعی ملاک تعیین حق بیمه اشخاص را تعیین کرده است. همچنین در ماده 38 همین قانون سازوکاری پیش بینی شده است تا پرداخت حق بیمه های کارگران در قراردادهای مقاضیه یا بیمانکاری به سازمان به نوعی تضمین شود.

از سوی دیگر ماده 2 قانون بیمه های اجتماعی کارگران ساختمانی مصوب 1388 صراحتاً اشخاص مشمول بندهای این ماده را از شمول این قانون خارج کرده و مشمول قانون تأمین اجتماعی دانسته است. بند 2 این ماده مقرر می دارد: «در مورد آن دسته از کارهای ساختمانی مشمول این قانون که انجام آنها از طریق انعقاد بیمه به بیمانکار واگذار می شود حق بیمه کارگران بیمانکار بر اساس ماده 38 قانون تأمین اجتماعی وصول خواهد شد». بنابراین آنچه در قانون آمده ملاک عمل می باشد و هیأت وزیران صلاحیتی در خصوص اصلاح یا توسعه یا تخصیص قانون را ندارد لذا مصوبه هیأت وزیران در این قسمت مفایر قانون تشخیص داده می شود.

همچنین هیأت وزیران در بند 2 این مصوبه، تمامی پروژه های مسکن مهر را مشمول حداکثر 3 میلیون ریال مالیات دانسته است و هیچگونه مالیات دیگری را غیر از مالیات بر ارزش افزوده بابت خرید مصالح شامل این پروژه ها ندانسته است. اولاً مشخص نیست مالیات تعلق گرفته به این پروژه ها تحت چه عنوانی قرار می گیرد. آیا مالیات بر درآمد است که در این صورت چرا به صورت مقطوع توسط هیأت وزیران تعیین شده است؟ اگر مالیات بر ثروت است که آن هم تحت ضوابط خاص خود اعمال می شود. ثانیاً: هیأت وزیران با چه مجوز قانونی پروژه های مسکن مهر را از هرگونه مالیات دیگری به استثنای ارزش افزوده بابت خرید مصالح معاف کرده است؟ این حکم هیأت وزیران مفایر تبصره 1 بند الف ماده 117 قانون برنامه پنجم توسعه کشور است. بر اساس این تبصره برقراری هرگونه تخفیف، ترجیح و یا معافیت مالیاتی و حقوق ورودی علاوه بر آنچه که در قوانین مربوطه تصویب شده است برای اشخاص حقیقی و حقوقی از جمله دستگاه های موضوع ماده 222 این قانون طی مالیاتهای اجرای برنامه ممنوع است. مثال های اجرای برنامه پنجم از سال 1390 تا 1394 بوده است و یک مثال هم تا پایان 1395 تمدید شده است.

لذا با توجه به توضیحات فوق، مصوبه هیأت وزیران هم در خصوص تعیین حق بیمه و هم در تعیین وضعیت مالیاتی پروژه های مسکن مهر مفایر قانون و خارج از حدود اختیارات مقام تصویب کننده است. از این روی دادنامه شماره 9709970908010096 مورخ 1397.4.31 که حکم به رد شکایت صادر کرده است مطابق با قانون نمی باشد.

6- رئیس دیوان عدالت اداری در فرجه مقرر در ماده 84 قانون تشکیلات و آیین دادرسی دیوان عدالت اداری مصوب سال 1392 در صدر گزارش معاون نظارت و بازرسی دیوان عدالت اداری به رای شماره 1397.4.3-96 هیأت تخصصی اعتراض می کند.

هیأت عمومی دیوان عدالت اداری در تاریخ 1398.1.27 با حضور رئیس و معاونین دیوان عدالت اداری و رؤسا و مستشاران و دادرسان شعب دیوان تشکیل شد و پس از بحث و بررسی با اکثریت آراء به شرح زیر به صدور رای مبادرت کرده است.

رای هیأت عمومی

در ماده 41 قانون تأمین اجتماعی مقرر شده است: «در مواردی که نوع کار ایجاب کند سازمان می تواند به پیشنهاد هیأت مدیره و تصویب شورای عالی سازمان نسبت مزد را به کل کار انجام یافته تعیین و حق بیمه متعلق را به همان نسبت مطالبه و وصول نماید». همچنین به موجب بند 2 ماده 2 قانون بیمه های اجتماعی کارگران ساختمانی مصوب سال 1388 مقرر شده در مورد آن

دسته از کارهای ساختمانی مشمول این قانون که انجام آنها از طریق انعقاد پیمان به پیمانکار واگذار می شود، حق بیمه کارگران پیمانکار بر اساس ماده 38 قانون تأمین اجتماعی وصول خواهد شد و بر اساس ماده 38 قانون تأمین اجتماعی ساز و کار پرداخت حق بیمه توسعه مقاطعه کار مشخص شده است. نظر به اینکه بر مبنای بند 1 مصوبه شماره 30562 ت 49128 هـ - 1392.2.15 هیأت وزیران، بدون رعایت ساز و کار مقرر در ماده 38 قانون تأمین اجتماعی، مبلغ مقطوع 52,000 ریال به عنوان حق بیمه تأمین اجتماعی پروژه های مسکن مهر تعیین شده، بند 1 مصوبه فوق مفایر با احکام مقرر در مواد 38 و 41 قانون تأمین اجتماعی و ماده 2 قانون بیمه های اجتماعی کارگران ساختمانی است و در اجرای بند ب ماده 84 قانون تشکیلات و آیین دادرسی دیوان عدالت اداری مصوب سال 1392 و ضمن نقض رأی شماره 96-1397.4.31 هیأت تخصصی دیوان عدالت اداری مستند به بند 1 ماده 12 و ماده 88 قانون یاد شده حکم بر ابطال بند 1 مصوبه مورد اعتراض صادر می شود. در رابطه با تقاضای ابطال بند 2 مصوبه شماره 30562 ت 49128 هـ - 1392.2.15 هیأت وزیران، با توجه به حکم مقرر در اصل 51 قانون اساسی مبنی بر لزوم تعیین معافیت های مالیاتی بر اساس حکم قانونگذار و با لحاظ حکم مقرر در تبصره بند الف ماده 117 قانون برنامه پنجم توسعه جمهوری اسلامی ایران که بر اساس آن مقرر شده « برقراری هرگونه تخفیف، ترجیح و یا معافیت مالیاتی و حقوق ورودی علاوه بر آنچه که در قوانین مربوطه تصویب شده است، برای اشخاص حقیقی و حقوقی از جمله دستگاه های موضوع ماده 222 این قانون طی سال های اجرای برنامه ممنوع است» بنابراین بند 2 مصوبه شماره 30562 ت 49128 هـ - 1392.2.15 هیأت وزیران که بر اساس آن میزان مالیات پروژه های مسکن مهر بابت هر واحد حداکثر سه میلیون ریال تعیین شده و پروژه های فوق از هرگونه مالیات دیگر جز مالیات بر ارزش افزوده معاف اعلام شده، مفایر با اصل 51 قانون اساسی و حکم مقرر در تبصره بند الف ماده 117 قانون برنامه پنجم توسعه جمهوری اسلامی ایران به عنوان قانون برنامه حاکم در زمان وضع مصوبه مورد شکایت است و در اجرای بند ب ماده 84 قانون تشکیلات و آیین دادرسی دیوان عدالت اداری مصوب سال 1392 و ضمن نقض رأی شماره 96-1397.4.31 هیأت تخصصی دیوان عدالت اداری مستند به بند 1 ماده 12 و ماده 88 قانون یاد شده حکم بر ابطال بند 2 مصوبه مورد اعتراض صادر می شود.

محمدکاظم بهرامی

رئیس هیأت عمومی دیوان عدالت اداری

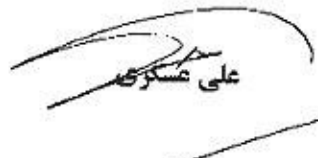
۲۰۰۳/۲۳/۵
تاریخ: ۱۹/۱۲/۹۰
دست

رئیس کل

بخشنامه

۱۳۷	۹۲	مصوبه هیات وزیران	س
-----	----	-------------------	---

مخاطبین / دبستان	امور مالیاتی شهر و استان تهران ادارات کل امور مالیاتی
موضوع	ابلاغ تصویب نامه شماره ۳۰۵۶۲/ت/۴۹۱۲۸ هـ مورخ ۱۳۹۲/۲/۱۵ هیات محترم وزیران
به پیوست تصویر تصویب نامه شماره ۳۰۵۶۲/ت/۴۹۱۲۸ هـ مورخ ۱۳۹۲/۲/۱۵ هیات محترم وزیران که به استناد اصل ۱۳۸ قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران تصویب گردیده است به شرح ذیل جهت اطلاع و بهره برداری لازم ارسال و ابلاغ می گردد. براساس بند ۲ مصوبه مذکور، میزان مالیات پروژه های مسکن مهر بابت هر واحد مسکن مهر از تاریخ ۱۳۸۸/۱/۱ در پروژه های تفاهم نامه سه جانبه با سازندگان و تعاونی ها و پیمانکاران فرعی طرف قرارداد با آنها با هر نوع قرارداد و با معرفی وزارت راه و شهرسازی حداکثر سه میلیون ریال برای هر واحد تعیین می گردد و هیچ گونه مالیات دیگری به غیر از مالیات بر ارزش افزوده بابت خرید مصالح به این پروژه ها تعلق نمی گیرد. بدیهی است با معرفی وزارت راه و شهرسازی مراتب فوق ملحوظ نظر قرار گرفته و در صورت درخواست گواهی موضوع ماده ۱۸۷ قانون مالیاتهای مستقیم پس از وصول مالیات مذکور صدور گواهی امکان پذیر خواهد بود. ۱۳۹۲-۱۰۵ علی حسینی	
تاریخ اجرا: مطابق بخشنامه	مدت اجرا: مطابق بخشنامه
مرجع ناظر: دانشتانی نظامی مالیاتی	نحوه ابلاغ: فیزیکی / سیستمی
رونوشت: - جناب آقای مهندس میرآبادی قائم مقام محترم وزارت راه و شهرسازی در طرح مسکن مهر برای اطلاع. - قائم مقام محترم رئیس کل برای اطلاع. - معاونین محترم سازمان برای اطلاع. - مشاورین محترم سازمان برای اطلاع. - شورای عالی مالیاتی برای اطلاع. - دادستانی انتظامی مالیاتی برای اطلاع. - هیات عالی انتظامی مالیاتی برای اطلاع. - دفتر مرکزی حراست برای اطلاع. - دفتر نظارت و بازرسی برای اطلاع. - دفتر رئیس کل برای اطلاع. - دفتر پژوهش و پیوند فرآیندها برای درج در پایگاه اطلاعاتی. - مرکز مالی دادخواهی مالیاتی و تشخیص صلاحیت حرفه ای برای اطلاع. - دفتر فنی و حسابرسی مالیاتی به همراه سابقه. الحاقاً هر گونه ابهام و توضیح را از طریق شماره تلفن ۳۹۹۰۳۵۳۲ یا دفتر فنی و حسابرسی مالیاتی مطرح و پیگیری نماید.	

شماره... ۴۹۱۲۸۸۸۸۸۸۸۸
تاریخ... ۱۳۹۲/۱۱/۰۵

جمهوری اسلامی ایران
رئیس جمهور
نویسندگانه و دبیران

وزارت امور اقتصادی و دارایی
دبیرخانه مرکزی
۱۳۹۲/۱۲/۱۶
شماره... ۲۱۱۹۴

بسمه تعالی
با صلوات بر محمد و آل محمد

وزارت امور اقتصادی و دارایی - وزارت راه و شهرسازی
معاونت برنامه ریزی و نظارت راهبردی و پیوسته

هیئت وزیران در جلسه مورخ ۱۳۹۲/۱۲/۲۴ به استناد اصل یکصد و سی و هشتم قانون اساسی
جمهوری اسلامی ایران تصویب نمود:

۱- تفرقه بجهت تامین اجتماعی برای هر متر مربع مسکن مهر از تاریخ ۱۳۸۸/۱/۱ در
پروژه های تفاهم نامه سه جانبه با سازندگان و تعاونی ها و پیمانکاران فرعی طرف قرارداد (۵۲۰۰۰) ریال
تعمین و برای یک بار اخذ می گردد. سازمان تامین اجتماعی بجهت دیگری از پروژه های مسکن مهر دریافت
نمی نماید و پس از دریافت کلی این مبلغ موظف است ظرف مدت پست روز نسبت به صدور ملحق حساب
القام نماید.

۲- میزان مالیات پروژه های مسکن مهر بابت هر واحد مسکن مهر از تاریخ ۱۳۸۸/۱/۱ در
پروژه های تفاهم نامه سه جانبه با سازندگان و تعاونی ها و پیمانکاران فرعی طرف قرارداد با آن ها با
هر نوع قرارداد و با معرفی وزارت راه و شهرسازی حداکثر سه میلیون ریال برای هر واحد تعین می گردد و
هیچگونه مالیات دیگری به غیر از مالیات بر ارزش افزوده بابت خرید مصالح به این پروژه ها تعلق نمی گیرد.

محمدرضا وحیدی
رئیس هیئت وزیران

رونوشت به دفتر مقام معظم رهبری، دفتر رئیس جمهور، دفتر رئیس قوه قضائیه، دفتر معاون اول
رئیس جمهور، دبیرخانه مجمع تشخیص مصلحت نظام، معاونت توسعه مدیریت و سرمایه انسانی
رئیس جمهور، معاونت حقوقی رئیس جمهور، معاونت امور مجلس رئیس جمهور، دیوان محاسبات کشور،
دیوان عدالت اداری، سازمان بازرسی کل کشور، اداره کل قوانین مجلس شورای اسلامی، اداره کل قوانین و
مقررات کشور، اداره کل حقوقی، کلیه وزارتخانه ها، سازمان ها و مؤسسات دولتی،
تأییدیه انقلاب اسلامی، روزنامه رسمی جمهوری اسلامی ایران و دفتر هیئت دولت ابلاغ می شود.

